

แนวทางการปลูกจิตสำนึกในด้าน การรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

๑. **การให้การศึกษาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม** โดยเน้นให้ผู้เรียน ได้รู้จัก ธรรมชาติ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์อย่างแท้จริง โดยให้มีการศึกษาถึงนิเวศวิทยา และความสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีความรู้จริง ในการดำรงชีวิต ให้ผสมกลมกลืน กับธรรมชาติที่อยู่โดยรอบ ได้มุ่งสอน โดยยึดหลักศาสนา โดยสอนให้คนมีชีวิต ความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่ ทำลายชีวิตอื่น ๆ ที่อยู่ธรรมชาติด้วยกัน พิจารณาถึง ความเป็นไปตาม ธรรมชาติที่เป็นอยู่ ยอมรับความเป็นจริง ของธรรมชาติ และยอมรับความ จริงนั้น โดยไม่ฝืนธรรมชาติ ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติ อย่างสิ้นเปลือง น้อยที่สุด ทำให้เกิดทรัพยากรมนุษย์ ที่มีคุณภาพเป็นที่ต้องการ ของสังคม และประเทศชาติ ในการพัฒนา

๒. **การสร้างจิตสำนึกแห่งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม** เป็นการทำให้บุคคล เห็นคุณค่าและตระหนัก ในสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ รวมทั้งผลกระทบ จากการทำกิจกรรม ที่ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม สร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อ ปัญหาที่เกิดขึ้น ระหว่างสิ่งแวดล้อม และการพัฒนา การสร้างจิตสำนึก โดยการให้การศึกษา เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนา จิตใจ ของบุคคล และยังมีผลต่อ พฤติกรรมของบุคคล ให้มีการ เปลี่ยนแปลง การดำเนินชีวิต ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกลมกลืน กับ ธรรมชาติ

๓. **การส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยให้เอื้อต่อสิ่งแวดล้อม** ดำรงชีวิต โดยสอดคล้องกับธรรมชาติ ซึ่งการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ที่เอื้อต่อสิ่งแวดล้อมนี้ จะเป็นสิ่งที่เกิดตามมา จากการศึกษา และการสร้างจิตสำนึก ทำให้มีการดำรงชีวิต โดยไม่เบียดเบียนธรรมชาติ

๔. **ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมมือกันวางแผนในการดำเนินการป้องกัน สงวน รักษาและ อนุรักษ์ไว้** ซึ่งคุณค่าความสำคัญ และสภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่ง ธรรมชาติอย่างจริงจัง

๕. **ควรนำกฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรักษาความสะอาด และสิ่งแวดล้อมมาบังคับใช้อย่างจริงจัง หรือเร่งการออกหรือปรับปรุง แก้ไขและการบังคับใช้กฎหมาย**

๖. **เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ** ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งการ ปลูกจิตสำนึกในด้านการรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

“สิ่งแวดล้อมอยู่ได้ถ้าไม่มีคน แต่คนอยู่ไม่ได้ถ้าไม่มีสิ่งแวดล้อม”

การตัดไม้ทำลายป่า

การตัดไม้ทำลายป่าคือ สภาวะของป่าตามธรรมชาติที่ ถูกทำลายโดยการตัดไม้และการเผาป่า เกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น การนำต้นไม้และถ่านไม้มาใช้หรือจำหน่ายเป็นโภคภัณฑ์ ในระหว่างที่ทำการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก และตั้งถิ่นฐาน บนพื้นที่ว่าง

การตัดไม้โดยไม่ปลูกทดแทนด้วยจำนวนที่เพียงพอ ก่อให้เกิด ความเสียหายต่อที่อยู่อาศัย ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ และ ปัญหาความแห้งแล้ง ซึ่งส่งผลเสียต่อการกักเก็บก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในบรรยากาศโดยพืช บริเวณที่ป่าถูกทำลายโดยมากจะเกิดความเสียหายจากการพังทลายของหน้าดิน และพื้นที่มักจะด้อยคุณภาพลงจน กลายเป็นที่ดินที่ทำประโยชน์ไม่ได้

การสร้างจิตสำนึก

ทางด้านสิ่งแวดล้อมนั้นเราจะเน้นแต่เฉพาะสร้างแต่จิตสำนึกไม่ได้ เราจะต้องมีการสร้างความตระหนักเพราะเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ได้การสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้นจะต้องอาศัยสัดส่วนหลาย ประการ การสร้างจิตสำนึกเหมือนการสร้างปัญญาให้กับบุคคลที่สนใจที่ อยากรู้ไม่ได้สร้างแค่คนเพียงคนเดียวเพียงอย่างเดียวแต่จะต้องสร้างให้ คนหลายๆคนจะได้ช่วยกันแก้ปัญหาที่มากขึ้น

จิตสำนึกที่ดีนั้นหมายถึง การมีความรับผิดชอบ มีสติ มีความคิดที่ดี ประกอบอยู่ในจิตสำนึกที่ดีการสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่ ง่ายเลยเพราะทุกคนไม่ได้มองเห็นถึงปัญหาเมื่อมองเห็นก็คิดว่าไกลตัวไม่ ใช้เรื่องของตนการสร้างจิตสำนึกควรเริ่มสร้างกับเด็กเพราะเด็กจะได้มี ความรู้แล้วนำไปทำตามอาจบอกหรือสอนพ่อแม่ต่อไปอีกเพราะเด็กจะหัด จำแต่สิ่งดีๆถ้าเราไม่ปลูกที่เด็กก็ยากเพราะเด็กเป็นอนาคตของชาติและ ต้องเน้นไปที่ผู้ใหญ่ด้วยเพราะผู้ใหญ่เป็นตัวต้นปัญหาที่มีส่วนอย่างมากใน การทำให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมต้องมีแผนนโยบายกึ่งบังคับให้ปฏิบัติ ตามกันบ้างเล็กน้อยก็น่าจะดี

การปลูกจิตสำนึกในด้านการ รักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง
WWW.NONPLUANG.GO.TH

สิ่งแวดล้อม

มีทั้งสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตเกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือมีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น อากาศ ดิน หิน แร่ธาตุ น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง ทะเลสาบ ทะเล มหาสมุทร พืชพรรณสัตว์ต่าง ๆ ภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ ฯลฯ สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะมนุษย์เป็นตัวการสำคัญยิ่งที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงทั้งในทางเสริมสร้างและทำลาย จะเห็นว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ต่างกันที่สิ่งแวดล้อมนั้น รวมทุกสิ่งทุกอย่างประเทศไทยเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและในน้ำ การเร่งรัดพัฒนาประเทศที่เริ่มต้นเมื่อกว่าสามสิบปีมาแล้ว โดยมีได้ระมัดระวังและให้ความสำคัญต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเท่าที่ควร ทำให้มีการตัดทอนประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลืองมิได้คำนึงถึงอัตราการเกิดทดแทนหรือการฟื้นตัวตามธรรมชาติ ดังนั้นในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติของประเทศจึงอยู่ในสภาพที่เสื่อมโทรม สร้างข้อจำกัดของการพัฒนาในระยะต่อไป ในขณะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่าย ทั้งส่วนราชการและเอกชน จะต้องหันมาสนใจ และร่วมมือกันเพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างจริงจัง ให้สามารถใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน ทั้งในเมืองและในชนบท และการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนตลอดไป

ปัจจุบันเราทราบดีแล้วว่า สิ่งแวดล้อมของโลกได้ถูกมนุษย์ทำลายลงเป็นอย่างมาก เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การกระทำของมนุษย์ ที่ก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจก การใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืชมากเกินไป ทำให้เกิดผลตามมา เช่น แมลงดื้อยา ดินเสื่อมสภาพ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิดบนโลก รวมทั้งมนุษย์ด้วยอย่างแน่นอน ดังนั้น เราจึงหันมาให้ความสนใจในการที่จะดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ให้อยู่ในสภาพที่ดียิ่งยั่งยืน โดยมีหลักการพัฒนาที่จะนำไปสู่ความยั่งยืน

ในปัจจุบันนี้ภายในสังคมไทยก็เริ่มให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพราะได้รับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันถึงแม้ปัญหาสิ่งแวดล้อมจะไม่สามารถแก้ได้อย่างเด็ดขาดแต่ถ้าเราสามารถบรรเทาปัญหาที่มีมากให้เบาลงได้ก็คงดี

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด โดยใช้ให้น้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้ให้ยาวนาน และก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมทั้งต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม ในสภาพปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเสื่อมโทรมมากขึ้น ดังนั้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงมีความหมายรวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยทางตรง

- การใช้อย่างประหยัด
- การนำกลับมาใช้ซ้ำอีก
- การบูรณะซ่อมแซม
- การบำบัดและการฟื้นฟู
- การใช้สิ่งอื่นทดแทน
- การเฝ้าระวังดูแลและป้องกัน

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยทางอ้อม

- การพัฒนาคุณภาพประชาชน
- การใช้มาตรการทางสังคมและกฎหมาย การจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
- ส่งเสริมการศึกษาวิจัย ค้นคว้าวิธีการและพัฒนาเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติ
- การกำหนดนโยบายและวางแนวทางของรัฐบาล ในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ขยะ

การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ทำให้เกิดการปนเปื้อนของพื้นดิน แหล่งน้ำ และอากาศ ทำให้บ้านเมืองไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่เป็นที่เจริญตาของผู้ที่ได้พบเห็น ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยทั่วไป การแก้ไขปัญหาของขยะมูลฝอย จึงควรปฏิบัติ เพื่อป้องกันและแก้ไขผลเสีย ที่จะเกิดขึ้น สำหรับการป้องกัน และแก้ไข ที่ดี ควรพิจารณาถึงต้นเหตุ ที่ก่อให้เกิดขยะมูลฝอยขึ้นมา ซึ่งก็คงจะหมายถึงมนุษย์ หรือผู้สร้างขยะมูลฝอยนั่นเอง การป้องกัน และการแก้ไขปัญหาของขยะมูลฝอย เริ่มต้นด้วยการสร้างจิตสำนึกแก่มนุษย์ ให้รู้จักรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ทั้งในบ้านเรือนของตนเอง และภายนอกบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถนนหนทาง สถานที่ทำงาน หรือที่สาธารณะอื่นๆ ให้รู้จักทิ้งขยะมูลฝอยลงในภาชนะให้เป็นที่ เป็นทาง ไม่มกง่ายทั้งขยะเคลื่อนที่และขยะคงที่ ทั้งนี้เป็นการช่วยให้พนักงานเก็บขยะนำไปยังสถานที่กำจัดได้สะดวก และรวดเร็วขึ้น

ผลกระทบของขยะมูลฝอยต่อสภาวะแวดล้อม

ขยะมูลฝอยนั้น นับวันจะเพิ่มมากขึ้นตามจำนวนของประชากร ถ้าหากไม่มีการกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกต้อง และเหมาะสมแล้ว ปัญหาความสกปรกต่างๆ ที่เกิดจากขยะมูลฝอย จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ถ้ามองกันอย่างผิวเผินแล้ว ขยะมูลฝอยนั้นไม่ได้มีผลกระทบต่อมนุษย์มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลกระทบที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจนเท่าไร แต่ในความเป็นจริงแล้ว ขยะมูลฝอยจะก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก และจะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ด้วย ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจาก

1. ขยะมูลฝอย เป็นแหล่งอาหาร และแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ ยุง ฯลฯ และเป็นที่พักของหนูและสัตว์อื่นๆ
2. ขยะมูลฝอย ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น และก่อให้เกิดความรำคาญ
3. ขยะมูลฝอยที่ทิ้งเกลื่อนกลาด ถูกลมพัดกระจัดกระจายไปตกอยู่ตามพื้น ทำให้พื้นที่บริเวณนั้นสกปรก ขาดความสวยงาม เป็นที่รังเกียจแก่ผู้พบเห็น และผู้ที่อาศัยบริเวณใกล้เคียง นอกจากนี้ขยะมูลฝอยที่ตกอยู่หรือถูกทิ้งลงในคูคลอง หรือทางระบายน้ำ จะไปสกปรกการไหลของน้ำ ทำให้แหล่งน้ำสกปรก และเกิดการเน่าเสีย
4. น้ำเสียที่เกิดจากกองขยะมูลฝอยที่กองทิ้งไว้ เป็นน้ำเสียที่มีความสกปรกสูงมาก ซึ่งมีทั้งสารอินทรีย์ สารอนินทรีย์ เชื้อโรค และสารพิษต่างๆ เจือปนอยู่ เมื่อน้ำเสียจากกองขยะมูลฝอย ไหลไปตามพื้นดินบริเวณใด ก็จะทำให้บริเวณนั้น เกิดความสกปรก และความสัมพันธ์ของพื้นดินและอาจเปลี่ยนสภาพ ทำให้ดินมีคุณสมบัติเป็นดินด่าง หรือดินกรดได้ ในกรณีนี้ น้ำเสียจากกองขยะมูลฝอย ไหลลงสู่แหล่งน้ำ ก็จะทำให้คุณภาพน้ำเสียไป ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นแหล่งน้ำผิวดิน หรือแหล่งน้ำใต้ดินก็ตาม ล้วนเป็นอันตรายต่อผู้ใช้น้ำ และสิ่งมีชีวิตที่อาศัยในแหล่งน้ำ